

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de opvolgingsdoorlichting van Vrije Basisschool - De Kameleon te SINT-LAMBRECHTS-HERK

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 16171

Instelling Vrije Basisschool - De Kameleon

Directeur Ann CLAES

Adres Pastorijsstraat 23 - 3500 SINT-LAMBRECHTS-HERK

Telefoon 011-31.37.31

Fax 011-48.26.67

E-mail info@de-kameleon.be

Website <http://www.de-kameleon.be>

Bestuur van de instelling Kath. Basisonderwijs De Kameleon

Adres Pastorijsstraat 23 - 3500 HASSELT

Scholengemeenschap De Zevensprong

Adres Bakkerslaan 20 - 3500 HASSELT

CLB Vrij CLB Regio Hasselt

Adres Jan Palfijnlaan 2 - 3500 HASSELT

Dagen van het opvolgingsbezoek 16-01-2017

Einddatum van het opvolgingsbezoek 16-01-2017

Datum bespreking verslag met de instelling 25-01-2017

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Michel MARYNISSEN

Teamleden Bart HAENRAETS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 HISTORIEK.....	4
2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)	4
3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?	4
3.1 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij.....	4
3.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek.....	4
3.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: mens en maatschappij, wetenschappen en techniek.....	5
3.4 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne	7
4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG.....	8

INLEIDING

Dit verslag is het resultaat van de opvolgingsdoorlichting van de school door de onderwijsinspectie van de Vlaamse Gemeenschap. Het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 geeft haar de opdracht hiertoe.

Als de school bij een doorlichting een beperkt gunstig advies kreeg, volgt na de periode, vermeld in het advies, een opvolgingsdoorlichting. Tijdens een opvolgingsdoorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de bij de voorgaande doorlichting vastgestelde tekortkomingen voldoende werden geredimeerd.

Het referentiekader dat de onderwijsinspectie gebruikt bij een (opvolgings)doorlichting is opgebouwd rond de componenten context, input, proces en output:

- context: de omgevingskenmerken en de kenmerken van administratieve, materiële, bestuurlijke en juridische aard die de school karakteriseren
- input: kenmerken van het personeel en van de leerlingen of cursisten van de school
- proces: initiatieven die de school neemt om output te realiseren, rekening houdend met haar context en input
- output: de resultaten die de school met haar leerlingen of cursisten bereikt.

Meer info over het CIPO-referentiekader vindt u op www.onderwijsinspectie.be.

Tijdens het opvolgingsbezoek verzamelt het inspectieteam bijkomende informatie via observaties, gesprekken en analyse van documenten.

De opvolgingsdoorlichting resulteert in een opvolgingsverslag dat bestaat uit een concluderend gedeelte en een advies.

Het concluderende gedeelte omvat de conclusies van de opvolging.

Het opvolgingsverslag eindigt met een advies dat betrekking heeft op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan twee adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve opvolgingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 HISTORIEK

Het vorige doorlichtingsbezoek vond plaats van 07-10-2013 tot 10-10-2013 en werd afgesloten met een beperkt gunstig advies. Vanaf 10-10-2016 moet de school kunnen aantonen dat tekort(en) die aan de basis lagen van dit advies, in voldoende mate werden geremedieerd. Dit verslag beschrijft in welke mate de school daarin is geslaagd.

2 TE REMEDIEREN TEKORT(EN)

- de erkenningsvoorwaarde '**voldoen aan de onderwijsdoelstellingen**'

Kleuteronderwijs - Leergebieden

wetenschappen en techniek

mens en maatschappij

- de erkenningsvoorwaarde '**bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne**'

3 ZIJN DE TEKORTEN GEREMEDIEERD?

3.1 Kleuteronderwijs: mens en maatschappij

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen van mens en maatschappij doelgericht na. Dit blijkt uit het brede en samenhangende aanbod. Een krachtige leeromgeving biedt de kleuters ruime kansen om de wereld om hen heen te exploreren. De kleuteronderwijzers hebben daarbij oog voor het welbevinden en de betrokkenheid van alle kleuters en volgen hun ontwikkeling systematisch op. Het tekort voor het leergebied mens en maatschappij in de kleuterafdeling is weggewerkt.

3.2 Kleuteronderwijs: wetenschappen en techniek

Voldoet

De kleuteronderwijzers streven bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen van wetenschappen en techniek doelgericht na. Dit blijkt uit het brede en samenhangende aanbod. Een krachtige leeromgeving biedt de kleuters ruime kansen om de wereld om hen heen te exploreren. De kleuteronderwijzers hebben daarbij oog voor het welbevinden en de betrokkenheid van alle kleuters en volgen hun ontwikkeling systematisch op. Het tekort voor het leergebied wetenschappen en techniek in de kleuterafdeling is weggewerkt.

3.3 Vaststellingen voor het kleuteronderwijs: mens en maatschappij, wetenschappen en techniek

Curriculum	De kleuteronderwijzers grepen de tekorten uit en de aanbevelingen bij de schooldoorlichting van 2013 aan als een opportuniteit om een schooleigen visie op krachtig wereldoriënterend onderwijs te ontwikkelen. Ze baseerden zich daarbij op de inhouden en uitgangspunten van de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerplannen. De pedagogische begeleidingsdienst ondersteunt het planmatige vernieuwingstraject. Onder leiding van de directeur en de zorgcoördinator draagt de directieraad hier mee zorg voor. Veelvuldig overleg stimuleert de gezamenlijke doelgerichtheid, heeft een positieve impact op de teambetrokkenheid en versterkt het teamleren. De directeur en de zorgcoördinator begeleiden de klaspraktijk en zorgen voor een veilige en professionele context waarin de kleuteronderwijzers met nieuwe methodieken en werkvormen mogen experimenteren. Hun doelgerichte feedback zet de kleuteronderwijzers aan om te reflecteren over hun dagelijkse klaspraktijk.
Onderwijsaanbod	
<i>Referentiekader</i>	
<i>Planning</i>	
<i>Evenwichtig en volledig</i>	Goed gestructureerde en efficiënte documenten ondersteunen de aanpak en de organisatie. Met heldere overzichten koppelen de kleuteronderwijzers thema's aan de verschillende domeinen en realiseren hiermee een breed wereldoriënterend aanbod. Weloverwogen leerplandoelen geven richting aan de activiteiten en de rijke hoekenwerking. Structureel wekelijks teamoverleg leidt tot afspraken over relevante thema's, een rijk en samenhangend aanbod en functionele inrichting van de hoeken. Die samenwerking resulteert daarenboven in hoekenfiches en groeilijnen, die de doelgerichtheid verder versterken. De mogelijkheden die het digitale planningsinstrument biedt om zicht te krijgen op mogelijke hiaten en overlappingen, benutten de kleuteronderwijzers niet maximaal.
<i>Samenhang</i>	
<i>Brede harmonische vorming</i>	
<i>Actief leren</i>	Vanuit interesses, hun leefwereld en onderzoekende houding krijgen de kleuters ruime kansen om de hen omringende wereld van natuur, techniek, mens, maatschappij, tijd en ruimte te verkennen. Uitstappen in de schoolomgeving en geregelde samenwerking met ouders, grootouders en experts in de klas, sluiten aan bij hun natuurlijke exploratiedrang. De kleuteronderwijzers benutten daarbij de vragen van de kleuters als aanknopingspunten om thema's een relevante invulling te geven. Hoewel de kleuteronderwijzers geregeld de schoolbuurt exploreren, blijkt de brede omgeving met haar specifieke bezienswaardigheden niet geïnventariseerd. Hierdoor missen ze mogelijkheden om de leerinhouden hierop doelgericht af te stemmen.

De kleuterafdeling maakt van techniekonderwijs een speerpunt. Een bijzondere leermeester richt zich op doe-activiteiten, opgebouwd vanuit reële contexten. De nieuwbouw die de basisschool op dit ogenblik realiseert, biedt daarbij ruime kansen om kennis te maken met technische processen. In techniekhoeken mogen de kleuters experimenteren met allerlei materialen en eenvoudige technische systemen. Handelend en spelend doen de kleuters hierdoor brede ervaringen op. Ze ontdekken relaties door te manipuleren, te transformeren en te combineren. Het schoolteam is zich ervan bewust dat de expertise van de bijzondere leermeester integreren in de reguliere klaswerking een uitdaging vormt. Die integreert zijn nagestreefde leerplandoelen techniek niet in het digitale planningsinstrument, hetgeen de volledigheid en de betrouwbaarheid van de doelenregistratie gedeeltelijk belet.

Taalontwikkeling vormt voor de kleuteronderwijzers een belangrijke hefboom om de leerkansen van alle kleuters te vergroten. Vanuit die visie accentueren ze het belang van luisteren en spreken. De vrij recente samenwerking met de stad Hasselt via het project 'Taal aan zet' geeft hen inzichten in het verloop van het taalverwervingsproces en levert ideeën op over de integratie van taalactiviteiten in andere leergebieden. De kleuteronderwijzers bouwen met de kleuters in de meeste thema's een webschema met relevante begrippen en woorden op. Een woordenlijst inspireert hen daarbij. Dit initiatief vormde geen aanleiding om afspraken te maken over een graduele opbouw van themagebonden basis- en schooltaalwoorden. Schooltaalfiches ondersteunen het taalverwervingsproces van de anderstalige kleuters en betrekken de ouders intensiever bij de schoolwerking.

Curriculum Onderwijsorganisatie <i>Onderwijstijd</i>	Het kleuterteam optimaliseerde de onderwijstijd. Duidelijke schoolafspraken laten de eet-, plas- en jasmomenten en speeltijden functioneel verlopen. Bovendien dragen deze nu ook bij aan een grotere zelfredzaamheid bij de kleuters.
Materieel beheer Uitrusting <i>Ontwikkelingsmaterialen</i>	De kleuterafdeling beschikt over voldoende en passend ontwikkelings- en didactisch materiaal om de leerplandoelen voor de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek te realiseren. Gradueel opgebouwde tijds-kaders ondersteunen met prenten en pictogrammen het ontluikend tijds- en ruimtebesef van de kleuters. De nodige digitale technologie is beschikbaar. Open kasten, transparante opbergdozen en strategisch aangebrachte pictogrammen dragen bij aan een ordelijk en veilig klasklimaat. Uit de klasobservaties blijkt een diverse klasinrichting. De mogelijkheden die een planningsbord biedt om de zelfsturing van kleuters te ondersteunen, benutten de kleuteronderwijzers nog niet ten volle.

Evaluatie Evaluatiepraktijk <i>Evenwichtig en representatief</i> <i>Kindvolgsysteem</i> <i>Gericht op bijsturing</i>	De kleuteronderwijzers volgen de ontwikkeling van de kleuters op een efficiënte en doeltreffende wijze op. Ze leggen daarbij een klemtoon op een hoog welbevinden en een grote betrokkenheid. Een groeilijst, die uitgaat van 10 algemene ontwikkelingsdomeinen, brengt hun ontwikkeling gelijkgericht in kaart. Een inspirerende samenvattende fiche, persoonlijke ervaring en relevante leerplandoelen objectiveren deze observaties. Een uitgebreide observatielijst en genormeerde toetsen vervolledigen de evaluatiepraktijk. De systematiek die het kleuterteam hanteert, biedt een degelijke basis voor een doelgerichte bespreking in het multidisciplinair overleg (MDO) en bij de oudercontacten. De observaties bevatten slechts beperkt aanknopingspunten die de ontwikkeling in de leergebieden mens en maatschappij en wetenschappen en techniek helder in beeld brengen.
Begeleiding Leerbegeleiding <i>Beeldvorming</i> <i>Zorg</i>	De kleuteronderwijzers leggen in hun leerbegeleiding de nadruk op de preventieve en brede basiszorg waarbij de kleuters in een krachtige leeromgeving ontwikkelingsgerichte stimulansen en uitdagingen krijgen. De klasleerkracht is daarbij de spilfiguur. De interesses van de kleuters staan centraal. Die aanpak legt de basis voor hun hoge betrokkenheid. Uit de klasobservaties blijkt dat de brede basiszorg nog een vrij diverse invulling krijgt. Meespelen als methodiek om de taalvorderingen van kleuters via goede interactie en rijke en open vraagstelling te stimuleren, stelde de onderwijsinspectie eerder sporadisch vast. De kleuterafdeling legt ook een belangrijke klemtoon op verhoogde zorg. Hiertoe maakten de kleuteronderwijzers afspraken om systematisch en op vaste tijdstippen kleuters met een vertraagde ontwikkeling individueel te begeleiden. De zorgcoördinator en de ambulante leerkrachten ondersteunen hen daarbij.
Professionalisering Deskundigheidsbevordering <i>Nascholingen</i> <i>Interne expertise</i>	Vanuit een cyclische en planmatige benadering legt het schoolteam een sterke nadruk op permanente reflectie en bijsturing. Hierdoor slaagt het erin om nieuwe inzichten en onderwijspraktijken doeltreffend te integreren in zijn reguliere aanpak. Doelgerichte individuele en teamgerichte nascholingen ondersteunen dit proces. Dit succesvolle verbetertraject motiveert en inspireert de teamleden om toekomstige uitdagingen op een soortgelijke wijze aan te pakken.

3.4 Bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne

De school diende diverse tekorten weg te werken om te voldoen aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'. In 2013 ontbraken een gunstig brandweerverslag, een geldig keuringsverslag van de elektrische installaties, jaarlijkse controle van de blustoestellen en een asbestinventaris. Bovendien waren de sanitaire installaties voor de kinderen en het personeel niet conform de regelgeving en beschikte de school over te weinig gebrevetteerde hulpverleners. Door de verouderde staat van de gebouwen was er op diverse plaatsen valgevaar.

Uit de opvolgingscontrole blijkt een sterk verbeterde organisatie van het veiligheidsbeleid. Een duidelijk en goed gestructureerd digitaal plannings- en opvolgingssysteem geeft de preventieadviseur en alle betrokkenen een duidelijk beeld van knelpunten, aanpak en bijhorende financiering.

Het schoolbestuur realiseert een nieuwbouwproject. Hierdoor beschikt de school over nieuwe en mooie (polyvalente) lokalen, een veilige speelplaats en voldoende gescheiden toiletten voor de leerlingen, het personeel en bezoekers. Het is jammer dat het lopende renovatieproject omwille van gewijzigde regelgeving voorlopig niet kan worden afgewerkt. Hierdoor blijven een aantal kleuterklassen ook de volgende twee tot drie schooljaren gehuisvest in verouderde en weinig energiezuinige infrastructuur. Uit het brandweerverslag en de keuringsverslagen van de elektrische installatie blijken geen tekorten meer. Ook aan de andere tekorten werd een gunstig gevolg gegeven. De onderwijsinspectie geeft op basis hiervan een gunstig advies.

4 ADVIES EN REGELING VOOR VERVOLG

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor erkenning van tekort(en) zoals vermeld in punt 2 van dit verslag:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor het kleuteronderwijs.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Michel MARYNISSEN de inspecteur-verslaggever	Ann CLAES de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	